

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT PROGRAMÓW NAUCZANIA I PODRĘCZNIKÓW

Programy nauczania w obowiązujących aktach prawnych

Sulejówek, 11 maja 2011 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

TROCZĘ HISTORII...

Jeden centralnie wprowadzony, obligatoryjny program nauczania każdego z przedmiotów

[Do końca lat osiemdziesiątych]

Podstawy programowe, możliwość wyboru programu nauczania z listy programów zatwierdzonych centralnie przez ministra, możliwość tworzenia autorskich programów

[Reforma 1999 r.]

Podstawa programowa/standardy wymagań, program nauczania opracowany lub wybrany przez nauczyciela/nauczycieli i zatwierdzany do użytku w konkretnej szkole, przez dyrektora szkoły i radę pedagogiczną

[Reforma 2009 r.]

Dlaczego zmiana?

- zmiana podstawy programowej - precyzyjnie określony zakres obowiązkowych treści kształcenia/wymagań na zakończenie poszczególnych etapów kształcenia
- zwiększanie autonomii szkół w organizacji procesu kształcenia (np. zmiany w ramowych planach nauczania)
- zwiększanie autonomii nauczycieli w obszarze dydaktycznym i metodycznym – swobodny wybór programów nauczania, podręczników, pomocy dydaktycznych
- konieczność indywidualizacji nauczania
- konieczność poprawy jakości nauczania i uczenia się

Rola nauczyciela

Nauczyciel jest prawdziwym autorem realizowanego programu nauczania i wie, jak zorganizować proces nauczania w swojej klasie. Nowe regulacje prawne oddają w ręce nauczyciela zadanie przedstawienia tej koncepcji dyrektorowi.

Nauczyciel może posilkować się znanymi programami, ale przede wszystkim musi poznać podstawę programową, przemyśleć ją i zaplanować własny sposób realizacji programu z konkretną grupą uczniów.

Rola dyrektora szkoły

Nauczyciel przedstawia dyrektorowi szkoły program nauczania.

**Dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej,
dopuszcza do użytku w danej szkole zaproponowany przez nauczyciela
program nauczania.**

Ustawa o systemie oświaty, art. 22a

(w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Wniosek nauczyciela/nauczycieli

Program nauczania dopuszcza do użytku w szkole dyrektor szkoły, na wniosek nauczyciela lub nauczycieli.

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 8 czerwca 2009 r.
w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów
nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników Dz.U.09.89.730**

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Wybór programu nauczania

Nauczyciel może:

- ✓ opracować program samodzielnie bądź we współpracy z innymi nauczycielami;
albo
- ✓ przedstawić dyrektorowi szkoły program opracowany przez innego autora (autorów), np. może wybrać program nauczania spośród programów dostępnych na rynku, jeśli uważa, że taki właśnie program najlepiej odpowiada potrzebom jego uczniów i warunkom, w jakich pracuje;
albo
- ✓ przedstawić program opracowany przez innego autora (autorów) wraz z dokonanymi przez siebie modyfikacjami, wskazując zakres proponowanych zmian z uzasadnieniem, dlaczego je proponuje.

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 8 czerwca 2009 r.
w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów
nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników Dz.U.09.89.730**

Odpowiedni dobór programu nauczania

Zaproponowany przez nauczyciela program nauczania powinien być dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów, dla których jest przeznaczony.

Termin dopuszczenia programu wychowania przedszkolnego/programu nauczania do użytku szkolnego

POCZĄTEK ROKU SZKOLNEGO

*ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 8 czerwca 2009 r.
w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników Dz.U.09.89.730*

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Opiniowanie programu nauczania

Przed dopuszczeniem programu nauczania ogólnego do użytku w danej szkole, dyrektor szkoły może zasięgnąć opinii:

- ✓ nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego, posiadającego wykształcenie wyższe i kwalifikacje wymagane do prowadzenia zajęć edukacyjnych, dla których program jest przeznaczony,
- ✓ konsultanta lub doradcy metodycznego,
- ✓ zespołu nauczycielskiego, zespołu przedmiotowego lub innego zespołu problemowo-zadaniowego, o których mowa w przepisach w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

Opinia powinna zawierać w szczególności ocenę zgodności programu nauczania ogólnego z podstawą programową kształcenia ogólnego i dostosowania programu do potrzeb i możliwości uczniów, dla których jest przeznaczony.

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 8 czerwca 2009 r.
w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników Dz.U.09.89.730**

Procedura dopuszczenia programu nauczania do użytku w szkole

Nauczyciel przedstawia dyrektorowi szkoły program nauczania **(wniosek)**.

Dyrektor szkoły **może** zasięgnąć opinii nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego, doradcy metodycznego, konsultanta lub zespołu o zaproponowanym przez nauczyciela programie nauczania **(fakultatywnie)**

Dyrektor szkoły zasięga opinii rady pedagogicznej
(np. Uchwała Rady Pedagogicznej) **(obligatoryjnie)**

Dyrektor szkoły dopuszcza program do użytku w danej szkole.

(Dopuszczenie może być udokumentowane np. poprzez zamieszczenie odpowiedniej adnotacji na programie nauczania lub poprzez prowadzenie wykazu programów nauczania dopuszczonych do użytku w danej szkole)

*ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 8 czerwca 2009 r.
w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku
szkolnego podręczników Dz.U.09.89.730*

Szkolny zestaw programów nauczania

Dopuszczone do użytku w danej szkole programy nauczania stanowią szkolny zestaw programów nauczania.

Dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za uwzględnienie w szkolnym zestawie programów nauczania całości podstawy programowej kształcenia ogólnego ustalonej dla danego etapu edukacyjnego

Ustawa o systemie oświaty, art. 22a

(w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Warunki, jakie musi spełniać program nauczania

Program nauczania ogólnego obejmuje co najmniej jeden etap edukacyjny i dotyczy edukacji wczesnoszkolnej (kształcenia zintegrowanego), przedmiotu, ścieżki edukacyjnej, bloku przedmiotowego lub ich części

Program nauczania ogólnego może być dopuszczony do użytku w danej szkole, jeżeli:

- ✓ stanowi opis sposobu realizacji celów kształcenia i zadań edukacyjnych ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz
- ✓ jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym.

*ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 8 czerwca 2009 r.
w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku
szkolnego podręczników Dz.U.09.89.730*

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Warunki, jakie musi spełniać program nauczania

Program nauczania ogólnego zawiera:

- ✓ szczegółowe cele kształcenia i wychowania,
- ✓ treści zgodne z treściami nauczania zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego,
- ✓ sposoby osiągnięcia celów kształcenia i wychowania, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy w zależności od potrzeb i możliwości uczniów oraz warunków, w jakich program będzie realizowany,
- ✓ opis założonych osiągnięć ucznia, a w przypadku programu nauczania ogólnego uwzględniającego dotychczasową podstawę programową kształcenia ogólnego - opis założonych osiągnięć ucznia z uwzględnieniem standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów, określonych w przepisach w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów,
- ✓ propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania osiągnięć ucznia;

*ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 8 czerwca 2009 r.
w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów
nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników Dz.U.09.89.730*

- **tzw. programy autorskie**
- **programy innowacyjne** (innowacyjność w uzupełnianiu treści podstawy programowej i planowaniu odpowiednich rozwiązań metodycznych)

Dziękuję za uwagę

malgorzata.szybalska@men.gov.pl

